

คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่: การตรวจสอบการสถานที่พบการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติ
น้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หน่วยงานรับผิดชอบ: สำนักควบคุมกิจการน้ำบาดาล กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

1. หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข (ถ้ามี)

1.1 หลักเกณฑ์

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบการใช้น้ำบาดาลในสถานประกอบกิจการน้ำบาดาลของ
ผู้รับใบอนุญาต หากพบการกระทำผิดตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล หรือตรวจพบการกระทำผิด
จากเอกสารหลักฐานของผู้รับใบอนุญาต ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการรวบรวมข้อมูล พยานหลักฐานที่
เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดและให้ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ดำเนินการแจ้ง
ความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีกับผู้ต้องหา

กรณีพบการกระทำผิดตามมาตรา 16 เช่น การเจาะหรือใช้น้ำบาดาลโดยไม่ได้รับอนุญาต (กรณี
บ่อไม่มีใบอนุญาต) หรือ ใบอนุญาตใช้น้ำบาดาลสิ้นอายุและยังสูบน้ำบาดาลตามปกติ เป็นต้น ต้องดำเนินการ
แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีผู้ต้องหา

กรณีพบการกระทำผิดตามมาตรา 22 เช่น กรณีพบการใช้น้ำบาดาลเกินกว่าที่กำหนดไว้ใน
ใบอนุญาตจากรายงานการใช้น้ำบาดาล (นบ./11) หรือ เจาะบ่อน้ำบาดาลลึกเกินกว่าที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต
เจาะน้ำบาดาล เป็นต้น ต้องดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีผู้ต้องหา

1.2 เงื่อนไข

การร่วมตรวจสอบสถานที่กรณีมีการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และที่แก้ไข
เพิ่มเติม ต้องมีการดำเนินการร่วมกับพนักงานสอบสวนในการดำเนินคดี ซึ่งมี 3 กรณี ดังนี้

1.2.1 หากพนักงานเจ้าหน้าที่พบการกระทำผิด หรืออ้าง หรือมีเหตุอันสมควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำ
ความผิดตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในสถานที่ไม่มีใบอนุญาตประกอบกิจการ
น้ำบาดาล พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจตรวจสอบสถานที่นั้นได้ แม้เจ้าของหรือผู้ดูแลสถานที่จะยินยอมให้เข้า
ตรวจสอบก็ตาม

1.2.2 กรณีพบความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำในสถานที่ที่ไม่มีใบอนุญาต หรือมีพยานหลักฐานตามสมควร
ว่ามีการกระทำผิดในสถานที่ดังกล่าว

1.2.3 กรณีพบการลักลอบเจาะน้ำบาดาลหรือลักลอบใช้น้ำบาดาล

2. ขั้นตอนและระยะเวลา

การตรวจสอบสถานที่พบการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และที่แก้ไข
เพิ่มเติม มีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประสานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่เกิดเหตุ และร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าตรวจสอบสถานที่ดังกล่าว เพื่อรวบรวมข้อมูลพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด (ระยะเวลา 2 ชั่วโมง)

2.2 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ที่รับมอบอำนาจจากอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีกับผู้ต้องหา และในกรณีการลักลอบเจาะน้ำบาดาล ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำความผิด ดังนี้ (ระยะเวลา 1 วัน)

- เจ้าของสถานที่หรือนิติบุคคล
- กรรมการผู้จัดการ
- ผู้รับจ้างเจาะน้ำบาดาล เจ้าของเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่กระทำความผิด

และควรให้ปากคำในสำนวนด้วยว่าขอให้ศาลพิจารณาริบเครื่องมือที่กระทำความผิดนั้นด้วย เมื่อดำเนินการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนแล้ว พิจารณาได้ 2 กรณี ดังนี้

2.2.1 กรณีผู้ต้องหาไม่ยินยอมให้เปรียบเทียบปรับ: พนักงานสอบสวนเจ้าของเรื่องจะสรุปสำนวนพร้อมความเห็น ส่งให้พนักงานอัยการส่งฟ้องศาลต่อไป

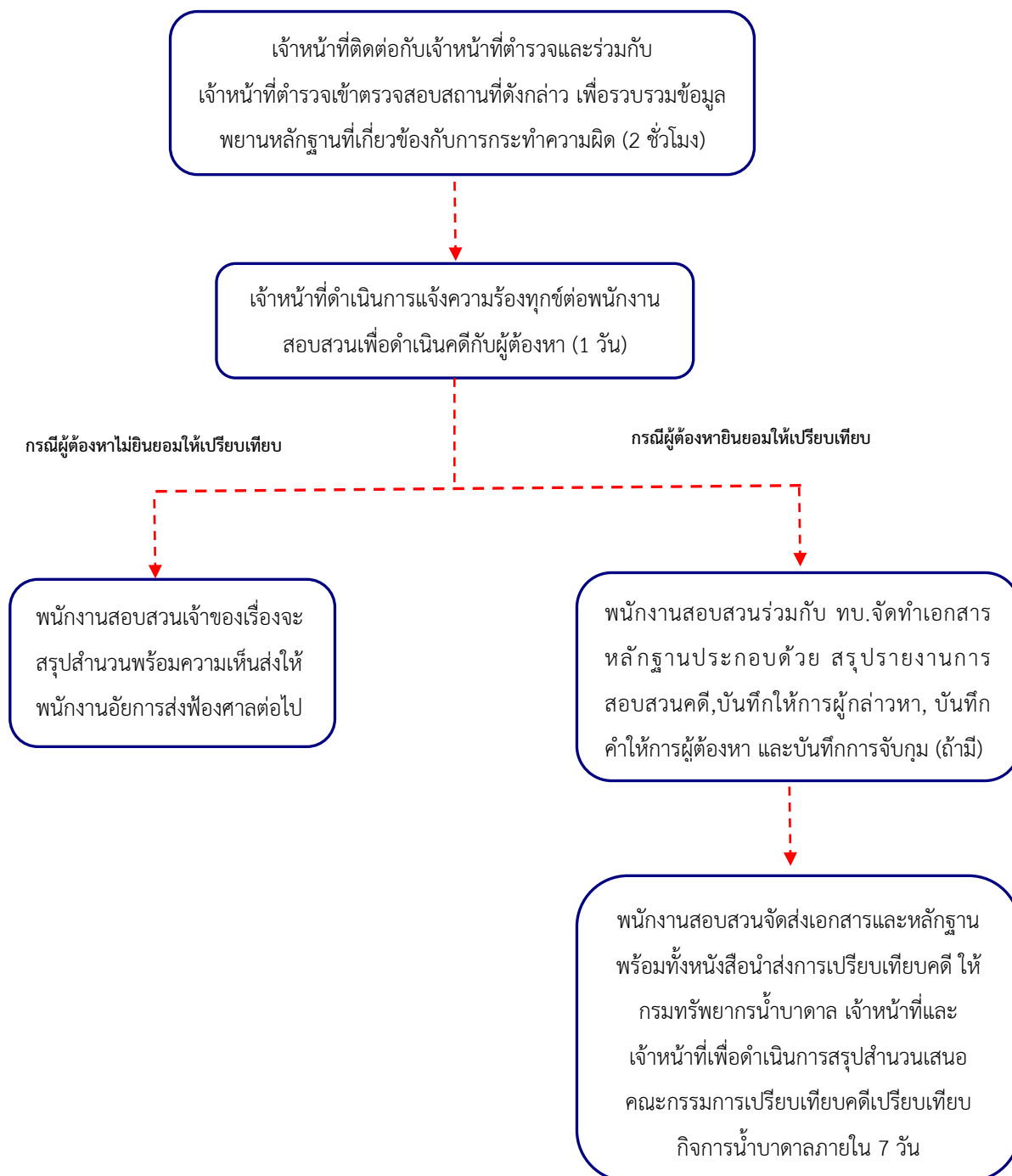
2.2.2 กรณีผู้ต้องหายินยอมให้เปรียบเทียบปรับ: ให้พนักงานสอบสวนเจ้าของเรื่องจัดทำเอกสารหลักฐานส่งให้กรมทรัพยากรน้ำบาดาล เพื่อดำเนินการสรุปสำนวนเสนอคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ผู้กระทำความผิดแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

กรณีที่มีการยึดหรืออายัดของกลางที่มีความเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในการส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดี จะต้องให้ผู้กระทำความผิดยินยอมให้ของกลางที่ยึดหรืออายัดตกเป็นของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล เพื่อกรมทรัพยากรน้ำบาดาลนำไปขายหรือจำหน่ายเป็นรายได้ของแผ่นดินต่อไป โดยดำเนินการตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและระเบียบที่เกี่ยวข้องดังกล่าว

เมื่อผู้ต้องหาได้รับการแจ้งผลการเปรียบเทียบคดีแล้ว ต้องนำเงินมาชำระค่าปรับ ณ สำนักควบคุมกิจการน้ำบาดาล สำหรับในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสำหรับในเขตพื้นที่จังหวัดอื่นๆ

รวมระยะเวลาดำเนินการ 1 วัน

แผนภูมิแสดงขั้นตอนและระยะเวลา

3. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตรวจ

สำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 เป็นไปตามคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ 298/2553 เรื่องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่น้ำบาดาลตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 ตามข้อ 5 แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ สังกัดกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ซึ่งดำรงตำแหน่งต่อไปนี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 ทวีราชอาณาจักรไทย

5.1 อธิบดี รองอธิบดี ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการศูนย์ และผู้อำนวยการกลุ่มที่ขึ้นตรงต่ออธิบดี

5.2 เจ้าพนักงานทรัพยากรธรณี นายช่างเครื่องกล นายช่างเทคนิค นายช่างสำรวจ และนายช่างรังวัด ประเภททั่วไประดับชำนาญงานขึ้นไป

4. รายการเอกสารหรือหลักฐานประกอบ

ลำดับ	ชื่อเอกสาร จำนวน และรายละเอียดเพิ่มเติม (ถ้ามี)	หน่วยงานภาครัฐผู้ออกเอกสาร
1)	หนังสือนำเสนอเรื่อง เรื่อง การเปรียบเทียบคดีความผิดตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
2)	สรุปรายงานการสอบสวนคดี	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
3)	3.1 บันทึกคำให้การของผู้กล่าวหาหรือพยาน และ/หรือ 3.2 บันทึกคำให้การของผู้กล่าวหา (ทบ.01)	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
4)	4.1 บันทึกคำให้การของผู้ต้องหา และ/หรือ 4.2 บันทึกคำให้การของผู้ต้องหา (ทบ.02)	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
5)	บันทึกการจับกุม (ถ้ามี)	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

5. กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- คำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ 298/2553 เรื่องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่น้ำบาดาลตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520